

Demenspolitik

Svendborg
Kommune

Hvad er demens?

Demens er en fællesbetegnelse for en række sygdomme, der svækker hjernens funktioner. Det viser sig først og fremmest ved dårlig hukommelse, men også andre mentale færdigheder kan blive ramt, så evnen til at fungere i dagligdagen over tid bliver nedsat. Symptomer på demens opstår ofte gradvist og kan i de tidligste stadier være svære at erkende. Demens rammer især ældre mennesker, men kan i sjældne tilfælde optræde hos yngre voksne mennesker.

I Danmark lever ca. 84.000 mennesker med en demenssygdom og hvert år får ca. 15.000 stillet diagnosen demens. Over halvdelen af alle demenstilfælde kan tilskrives Alzheimers sygdom, men demens kan også være forårsaget af andre sygdomme i hjernen, blodpropper i hjernen, skader efter ulykker, følger af medicin- eller alkoholmisbrug m.v. Det er vigtigt at få stillet en diagnose med henblik på at få tilbudt den rette behandling så tidligt i forløbet som muligt.

Demens er en alvorlig sygdom, som i forløbet kan medføre store praktiske og følelsesmæssige udfordringer for såvel mennesket, som har demenssygdommen, som for de personer, der er tæt på. Det er afgørende, at personen med demens og de nærmeste pårørende får den hjælp og støtte, de har behov for, for at kunne opretholde en god hverdag med de nye udfordringer. I Danmark lever ca. 400.000 personer som pårørende til et menneske med demens.

(Kilde: Nationalt Videnscenter for demens)

Demenspolitikken skal skabe fælles værdier, som sikrer retning og skaber fælles forståelse af den samlede indsats på demensområdet i Svendborg Kommune.

Målgrupperne for denne politik er:

- Mennesker med demens og demenslignende symptomer samt deres pårørende
- Medarbejdere i Svendborg Kommune
- Samarbejdspartnere, herunder frivillige

Demenspolitikken er godkendt af Svendborg Byråd den 22. december 2015.

Forsidefoto: Rico Bergholdt Hansen, Ambrosius Egen, Tåsinge

Forord

I Svendborg Kommune ønsker vi at sætte fokus på demensområdet, og vi vil med denne nye Demenspolitik gå i spidsen for at skabe et demensvenligt samfund i Svendborg Kommune. Byrådet afsatte i 2015 midler til at skabe en demensby. Vi ser frem til at følge demensbyens indflydelse på demensområdet generelt i kommunen.

Demens er en sygdom, som rammer flere og flere. I 2040 forventer vi, at ca. 2.000 borgere har en demenssygdom i Svendborg Kommune. Sygdommen ændrer livssituationen for både mennesket, der rammes, og for de nærmeste.

Svendborg Kommune ønsker gennem hele forløbet at støtte borgere og pårørende i at mestre de nye udfordringer, sygdommen fører med sig. Derfor er gode rammer for borgere med demens og uddannelse af medarbejdere på demensområdet, prioriteret højt. Endvidere ønsker vi at øge forståelsen for og viden om demenssygdommen i den brede befolkning. Svendborg Kommune vil i dette tage udgangspunkt i nyeste viden og forskning på demensområdet.

Demenspolitikken er udarbejdet på baggrund af bred inddragelse af borgere, medarbejdere, samarbejdspartnere og frivillige. Alle interesserede har kunnet komme med indspark og synspunkter til politikken bl.a. i forbindelse med en borgerdag og via Svendborg Kommunes hjemmeside. En styregruppe, med bred repræsentation af medarbejdere, interesseorganisationer, Ældrerådet, eksperter og uddannelsesorganisationer¹, har haft det overordnede ansvar for politikken udformning.

Vi er glade for, at mange interesserede har bidraget til skabelsen af Svendborg Kommunes nye Demenspolitik. Vi håber, at alle - såvel borgere, medarbejdere som samarbejdspartnere - vil sætte politikken i spil og på den måde hjælpe med at gøre Svendborg Kommune mere demensvenlig.

Tak til alle, der har bidraget til Svendborg Kommunes nye Demenspolitik.

Lars Erik Hornemann

Lars Erik Hornemann
borgmester

Hanne Ringgaard Møller

Hanne Ringgaard Møller
formand for Social- og
Sundhedsudvalget

Overordnet mål

Det overordnede mål for Svendborg Kommunes Demenspolitik er at skabe et demensvenligt samfund, som kan rumme mangfoldighed og opleves som trygt og inkluderende for borgere med demens.

Borgere med demens og deres nærmeste skal tilbydes den rette støtte og hjælp og mødes med værdierne: **værdighed, tryghed og selvbestemmelse.**

Dette kræver, at tilgangen til borgere med demens skal ske på et højt fagligt niveau, og at medarbejderne arbejder ud fra en helhedsorienteret, koordinerende og reflekterende tilgang.

Samtidig stiller det krav til, at der er gode rammer og relevante tilbud til borgere med demens og deres pårørende gennem hele forløbet.

Endelig fordrer det, at demensindsatsen i Svendborg Kommune bygger på en udviklingsorienteret tilgang, som har forskning og opfølgning på indsatserne som en naturlig del af indsatsen.

Visioner

- Ingen skal opleve, at de står alene med en demenssygdom. Svendborg Kommune vil styrke og støtte mennesker med demens og deres nærmeste til at mestre de ændrede livsvilkår, som sygdommen gennem hele forløbet fører med sig, således at de i videst mulig omfang har mulighed for at leve det liv, de ønsker.
- Svendborg Kommune vil bidrage til at skabe et demensvenligt samfund, som giver mennesker med demens mulighed for et godt hverdagsliv og deltagelse i samfundslivet.
- Kompetenceniveauet blandt medarbejdere skal være højt og tage udgangspunkt i ny forskning og udvikling på området.

Foto: Rico Bergholdt Hansen

I et demensvenligt samfund skal borgere have adgang til og udveksle viden om og forberedelse til demens. Således at fx butiksansatte eller buschauffører kan hjælpe borgere med demens. Også rammerne kan være demensvenlige gennem blandt andet tydelig skiltning, genkendelige og overskuelige offentlige steder, som fx dagligvarebutikker og sygehuse.

nd har
ståelse
den
ufføren
mens.
e-
andet
ghed
ge
kker

Fokusområder i Demenspolitikken

- Støtte og rådgivning i hjemmet
- Aktiviteter
- Pleje og omsorg
- Boliger
- Information og vejledning
- Kompetenceudvikling

Støtte og rådgivning i hjemmet

Mål

Svendborg Kommune skal støtte borgere med demens og de pårørende i at mestre den ændrede livssituation fra de første demenssymptomer optræder, til diagnosen stilles, og gennem hele sygdomsforløbet. I Svendborg Kommune lægger vi vægt på at inddrage pårørende så tidligt som muligt.

Handlinger

Støtte og rådgivning fra demenskonsulenter

Svendborg Kommunes demenskonsulenter skal yde støtte og rådgivning med udgangspunkt i familiens individuelle behov gennem hele sygdomsforløbet. Også der hvor diagnosen endnu ikke er stillet. Demenskonsulenterne skal sikre sammenhængen i demensindsatsen for borgeren med demens og pårørende.

Praktisk hjælp og personlig pleje

Svendborg Kommune tilbyder bistand til praktisk hjælp og personlig pleje efter behov. Tilrettelæggelsen af hjælpen skal altid bygge på en tværfaglig vurdering med henblik på rehabilitering og kvalitet i indsatsen. Hjælpen skal planlægges og udføres i tæt samarbejde med borger og pårørende med henblik på at sikre et værdigt og aktivt liv for borgeren med demens og for de pårørende. Vi ønsker, at der skal tilknyttes så få kontaktpersoner som muligt for at opnå stabilitet og kontinuitet.

Aflastning

Svendborg Kommune tilbyder aflastende ophold i gæsteboliger både ved akut behov og i planlagte perioder.

Velfærdsteknologi og hjælpemidler

Svendborg Kommune prioriterer brugen af hjælpemidler og velfærdsteknologi, som kan øge livskvaliteten i hverdagen og skabe tryghed og selvbestemmelse for borgere med demens. Vi vil støtte borgere med demens og pårørende med råd og vejledning i anskaffelse og brug af velfærdsteknologi og hjælpemidler.

Aktiviteter

Mål

I Svendborg Kommune skal borgere med demens have mulighed for at fortsætte et liv med meningsfulde aktiviteter og oplevelser i trygge rammer. Der skal være forskelligartede tilbud om aktiviteter, eksempelvis motion og bevægelse, muligheder for samvær, gøremål og oplevelser. Aktiviteterne skal afspejle borgernes ønsker og videreudvikles i takt med forskningen på området.

Handlinger

Træning

Forskning viser, at træning har en positiv effekt i forhold til at udskyde udvikling af demenssymptomer og er med til at øge livskvaliteten hos borgere med demens. I Svendborg Kommune skal der være en vifte af træningsmuligheder både i offentlig og privat regi af såvel kognitiv som fysisk karakter for borgere med demens.

Aktivitetscenter

I Svendborg Kommune skal borgere med demens have mulighed for at komme i aktivitetscenter eller demensdagcenter. Formålet er at tilbyde meningsfyldt samvær i trygge rammer med mulighed for medindflydelse på aktiviteterne.

Aktiviteter drevet af frivillige

Svendborg Kommune ønsker et godt og udviklende samarbejde med frivillige med fokus på at støtte borgeren med demens og pårørende til et godt liv. Fagpersoner fra Svendborg Kommune skal støtte egnede aktiviteter varetaget af frivillige.

Aktiviteter for pårørende

Svendborg Kommune vægter højt, at der skal være relevante og meningsfulde tilbud for pårørende til borgere med demens. Pårørende skal tilbydes fx undervisning og deltagelse i netværksgrupper, hvor der er mulighed for at styrke sig selv og støtte andre i lignende situationer.

Pleje og omsorg

Mål

Svendborg Kommune skal tilbyde kvalificeret pleje og omsorg for borgeren med demens med afsæt i den enkeltes situation, livshistorie og individuelle livsværdier. Plejen og omsorgen skal ydes i en sammenhængende helhedsorienteret indsats såvel i eget hjem som i ældrebolig, pleje- eller demensbolig. Borgere og pårørende skal opleve støtte, nærvær og tryghed.

Handlinger

Pleje og omsorg

Pleje og omsorg til borgere med demens skal tilrettelægges individuelt ud fra en rehabiliterende tilgang.

Tilgangen skal tage udgangspunkt i den enkeltes ønsker, ressourcer og behov samt respekt for, hvem de er, og hvor de er i livet. Det tilstræbes, at borgeren med demens har så få kontaktpersoner som muligt for at sikre kontinuitet og gode relationer.

Når der er tale om en demenssygdom, er samarbejdet med de pårørende ofte meget afgørende for at sikre, at plejen og omsorgen tilrettelægges ud fra borgerens ønsker og behov. Det er dem, der kender borgeren med demens bedst, og de pårørende kan yde en uvurderlig hjælp ved at oplyse medarbejderne om, hvordan borgeren hidtil har levet sit liv, så denne viden kan inddrages i plejen og omsorgen.

Indflytning i pleje- og demensboliger

Vi ønsker at sikre en sammenhængende og tryk overgang fra eget hjem til pleje- eller demensbolig. Derfor skal boligskift ske i tæt samarbejde mellem borger/pårørende, kontaktpersoner i henholdsvis hjemmeplejen og på plejecenter.

Boliger

Mål

Pleje- og demensboliger samt fælles inde- og udearealer skal i Svendborg Kommune være demensvenlige, så borgere og pårørende kan opleve hverdagen tryk og sikker. De fysiske rammer skal understøtte, at borgerne med demens kan bevare selvbestemmelse og frihed til at forsætte et værdigt, meningsfyldt og aktivt liv.

Handlinger

Boligen og fællesarealer inde

I pleje- og demensboligerne i Svendborg Kommune skal der være mulighed for individuel indretning med udgangspunkt i det levede liv. Boligerne skal være demensvenlige og med relevante velfærdsteknologiske løsninger og hjælpemidler.

Fællesarealerne skal invitere til meningsfulde oplevelser og aktiviteter samt samvær mellem beboerne. Fællesområderne skal understøtte inddragelse af beboere, fx i madlavning. Aktiviteterne i fællesarealerne skal tilgodese både kvinder, mænd og borgere med forskellige baggrunde.

Fællesarealer udenfor boligen og haven

I Svendborg Kommune ønsker vi, at der i tilknytning til demens- og plejeboligerne er lettilgængelige og lukkede haver, hvor livet kan leves i trygge rammer. Fællesarealerne og haven skal indbyde til aktiviteter og samvær.

Foto: Mads Claus Rasmussen

Pårørende og netværk

På plejecentrene skal pårørende og frivillige føle sig velkomne og omfattes som en ressource og en naturlig del af livet på stedet.

Demensby

Der skal i Svendborg Kommune etableres en demensby. Demensbyen skal ses som et minisamfund, der giver borgere med demens mulighed for at bevare deres selvbestemmelse og at kunne færdes frit. Demensbyen skal være indbegrebet af et demensvenligt samfund og være til inspiration for kommunens øvrige plejecentre.

Information og vejledning

Mål

Svendborg Kommune ønsker at bidrage til at skabe et demensvenligt samfund. Vi vil fremme forståelsen for og åbenheden om demens i den brede befolkning. Dette skal gøres gennem en bred vifte af fora og til mange forskellige målgrupper. I dette arbejde spiller kommunens demenskonsulenter en central rolle.

Handlinger

Generel information og vejledning

Der skal være tilbud om temadage og lignende om demens for bl.a. frivillige, samarbejdspartnere og andre interesserede. Målet er at højne det generelle vidensniveau og forståelsen af demens.

Målrettet information og vejledning

Svendborg Kommune skal tilbyde undervisning og vejledning for afgrænsede målgrupper, som har demens tæt inde på livet. Disse tilbud skal afspejle målgruppens behov og aktuel viden på området og kan blandt andet være kursusforløb, undervisning og netværksgrupper fx for ægtefæller og voksne børn/børnebørn til borgere med demens.

Eksempler på den generelle information og vejledning, som Svendborg Kommune tilbyder, er temaeftermiddage for borgere med anden etnisk baggrund end dansk. Det kan også være information til samarbejdspartnere, som har kontakt med borgere med demens, herunder buschauffører, frisører og fodterapeuter. Der afholdes desuden årlige temamøder for interesserede borgere om for eksempel de tidlige demenssymptomer.

Kompetenceudvikling

Mål

Svendborg Kommune skal videreudvikle og kvalificere indsatsen for borgere med demens og deres familier. Tilgangen til borgere med demens skal ske på et højt fagligt niveau og tage udgangspunkt i forskning og udviklingen på demensområdet.

Handlinger

Uddannelse

Det er en forudsætning for at yde en kvalificeret pleje og omsorg til borgere med demens, at medarbejderne har faglig viden, en reflekterende tilgang og fokus på de etiske aspekter. I Svendborg Kommune skal medarbejderne på ældreområdet have uddannelse i og forståelse af, hvordan sygdommen påvirker det enkelte menneske og familien. Plejepersonalet skal videreuddannes inden for demens både på generelt niveau og på specialiseret niveau.

Kompetenceudvikling

Svendborg Kommune skal sikre kontinuerlig kompetenceudvikling hos de forskellige medarbejdergrupper gennem fx undervisning, uddannelse og supervision. Der skal desuden udbydes efteruddannelsesmuligheder i samarbejde med relevante uddannelsesinstitutioner.

Videreudvikling

Svendborg Kommune skal følge udviklingen og forskningen på demensområdet og have fokus på at indarbejde ny viden og udvikle nye tiltag som følge heraf.

Foto: colourbox

Relevante links og henvisninger

- Under Seniorer og ældre på Svendborg Kommunes hjemmeside findes oplysninger om kommunens tilbud, serviceniveau og kontaktoplysninger.
www.svendborg.dk
- Svendborg Kommunes demenskonsulenter kan træffes telefonisk på: 6223 3975.
- Ældreområdet folder med opdateret oversigt over tilbud på demensområdet.
www.svendborg.dk
- Demens Syd er Region Syddanmarks hjemmeside for borgere, medarbejdere, samarbejdspartnere og andre interesserede om aktiviteter, initiativer og beslutninger.
www.demenssyd.dk
- Alzheimerforeningen er en medlemsorganisation, der har til formål at sikre bedre vilkår for mennesker med demens og deres pårørende. Foreningen rådgiver, informerer og støtter forskning i demenssygdomme.
www.alzheimer.dk
- Nationalt Videnscenter for Demens har nyeste viden og forskning om demens.
www.videnscenterfordemens.dk
- Demensguiden giver information om demens målrettet til mennesker med en demenssygdom i den tidlige fase og deres pårørende. Demensguiden retter sig både mod borgere, pårørende og fagpersoner.
<http://socialstyrelsen.dk/demensguiden>

1 Styregruppemedlemmer: Anette Møller (sektionsleder Hjemmeplejen), Anne Marie Kanstrup (Fællestillidsrepræsentant DSR), Berit Jensen (sektionsleder plejecenter), Charlotte Gehring (demenskonsulent), Erik Hansen (repr. Ældrerådet), Helle Akselbo (repr. Nationalt Videnscenter for demens), Inga Andersen (repr. Ældre Sagen), Janeke Espensen (afdelingschef Plejecenter), Karoline Raundahl (demenskonsulent), Kirsten Vie Madsen (afdelingschef Myndighed), Lisbet Dahl (afdelingschef Hjemmeplejen), Louise Damgaard (demenskonsulent), Marianne Buxbom (Fællestillidsrepræsentant FOA), Pernille Bovtrup (repr. Social- og Sundhedsskolen Fyn), Silja Kyndbo (repr. Alzheimerforeningen Fyn).

cittaslow
SVENDBORG